

מדינת ישראל
הכנסת

ד.ס.

פרוטוקול מס' 85/ג
מישיבת ועדת הכספים, שבתקיטה ביום ג'
כב' באייר תשי"ד (25.5.54) בטעה 8.30

נדבכים:

- י. גורי - היו"ר
- ח. אריאב
- ט. בז'רנו
- א.ט. גביחובסקי
- ח. רובין
- א. ציזלינג
- ח. למדן
- א. הרצפלד
- ס. קלמר
- ק. לוז
- ט. דייץ
- י. בדר

מוזמנים:

- מר ד. הורוביץ -
- ד"ר לנדאז - משרד האוצר
- ד"ר קיסרון - משרד המטפטים
- מר הנגבי - משרד המטפטים
- מר ספיבק - משרד האוצר
- מר ט. בזק - מזכיר הוועדה

טדר-היום:

- א) חוק אמנת קרן המטבע הבינלאומי
- ב) הטכס סוכנות פיסקאלית בין מדינת ישראל לבין צ'יכוס בנק, ניו-יורק.
- ג) חוק המילווה העממי
- ד) חוק לתיקון פקודת מס-בולים
- ה) הצעת חוק הארגונה לפיצוי נזקי פלחמה (תיקון)

=====

היו"ר י. גוריי:

אני פותח את הישיבה.

אני מקדם בברכה את מר הורוביץ, ומברכו על החלטתו מהתאונה שקרתה לו. כן ברצוני לברכו על הופעת ספרו החדש על הלכלכה הישראלית, ועל סיום ההכנות להגשת החוק על הבנק הממלכתי, לכנסת.

אנו עוברים עתה לדיון בחוק אמנת קרן המטבע הבינלאומי.

חוק אמנת קרן המטבע הבינלאומי

ד"ר קיסרוב:

ברצוני להסביר לחברי הוועדה, מדוע מבקשת הממשלה להחליף את הנוסח שהודפס בספר הכחול, בנוסח המונח עתה לפני חברי הוועדה.

לאחר שהחוק הונח על סולחן הכנסת, קבלנו מכתבים מעורכי-הדין שלנו בארה"ב, שהם - לאחר התייעצות עם אנשי הבנק והקרן, הציעו בהם אי-אלה תקונים.

בו בזמן שבספר הכחול רק מזכירים את תנאי הצטרפות ישראל לקרן ולבנק, מבלי לפרטם, אנו עכשיו מצרפם אותם לחוק, בכדי שיהיו חלק ממנו. האמנות כסלעצמן תתפרסמה, כמו כל האמנות, בכתבי אמנה.

כל יתר התיקונים הם טכניים. הוספנו סעיף אחד, סעיף 2, שאותו אסביר כשבגיע לדיון בו - אם יהיה צורך - ופרטנו פירוט יתר את סעיף 5, המסמיק את סר האוצר להתקין תקנות. הדגשנו את הדברים החשובים ביותר, שבנוגע אליהם יהיה על סר האוצר להתקין תקנות.

היו"ר י. גוריי:

(קורא סעיף 1)

מר הורוביץ:

אם עד 1 ביולי איננו מאשרים את החוק, דרושה הצבעה אחרת.

היו"ר י. גוריי:

(קורא סעיף 2) (קורא סעיף 3).

ח. רובין:

ברצוני לסאול, על הבטוי המחודש של גיוס כספים. אם הסר רטאי לגייס אמצעים, הרי מה שבאשר כאן אינו נותן טום דבר לביצוע הדבר הלכה למעשה. על יסוד הוראה זו, הוא אינו יכול להוציא מלווה, אינו יכול להטיל פסים, אינו יכול לקחת כספים מהתקציב. ובכן, מה טעמה של הוראה זו?

ומצד שני ברצוני לסאול: מאין יקח סר האוצר את הכספים. במידה שאני יודע לא הופיע סעיף מסוג זה בתקציב המדינה, ומילווה בענין זה עדיין לא הוצא.

מר הורוביץ:

את הכספים במטבע ישראלי הוא אינו מחוייב לתת מטט, אלא רק להפקיד התחייבות בבנק, שאם הבנק העולמי ידרוש זאת פעם, הוא יעמיד לרשותו את הכספים. הטאנסה הזאת היא אחת למיליון. הבנק העולמי מוסק רק במקרה אחד, אם אמדינה טקבלת ממנו מילווה, והיא צריכה אמצעי ייצור ותוצאה לקבל אותם במדינת ישראל - יכול הבנק העולמי את החלק הזה של הלואה לתת בל"י.

ד.ט.

אשר לסכום בדולארים, הרי לכל חברה יש זכות מיידיית למסוך את הסכום הזה. בצד הפיננסי של ענין זה, אין כל קושי.

ה. רובין:

לאחר ההסבר שטמעת, אני חושב שאין כל צורך לטר האוצר לבקש מילווה, ולכן אני מציע למחוק את המלים המדברות על כך.

דבר שני, אם מוציאים כסף, אפילו לסבוע ימים, הרי גם מבחינת הסדר הטוב אצלנו וגם מבחינת המדינה כלפי חוץ, אינני חושב שדבר כזה יכול להיטל להופיע בתקציב המדינה, אני חושב שעל הממשלה להציע הצעת תקציב.

היו"ר י. גורדי:

לפי חוק התקציב, אין הממשלה יכולה להוציא כספים, שלא באיטור הכנסת, ללא כל סייגים.

מר הורוביץ:

הסכום שמפקידים בקרן טבע זהו פקדון, שאפשר למסוך עליו תמיד, ולכן אינו צריך להופיע בתקציב.

ה. רובין:

אם כן, יש לכתוב בחוק: 5 סטר האוצר טורסה וכו' וכו'... ולהפקיד בטטה בבנק הבינלאומי.

מר הורוביץ:

אני חושב שאפשר לקבל הצעה זו.

ק. לוז:

אני מציע: 5 סטר האוצר טורסה לסלם בסם המדינה לקרן, טבלי לדבר על מלוות וכו'.

י. גורדי:

אם נכון שנוסח זה של החוק מוסכם עם אנשי חו"ה אינני יודע מה יהיה פירושו של כל סינוי שהוא, ואני מציע לנהוג בזהירות רבה, ולא לסנות דבר. לכן גם אינני מציע כל הצעות סינוי. אבל צודק חבר-הכנסת רובין באמרו שזוהי הוצאה תקציבית, ואני חושב שיש להכליל את הסכום הזה בתקציב נוסף.

ד"ר קיסטרוב:

אני ברעה אחת עם חבר-הכנסת לוז, ואטנם בספר הכחול לא מופיעות המלים המדברות על מלוות וכו'. אולם קבלו סבדקים ומכתבים מחו"ל, והם עטרו על נקודה זו ולא וותרו, ואנו קבלנו זאת.

אשר להכללת הסכום הזה בתקציב, כאן ישבו חוקי של הכנסת הטאפטר את ההוצאה. על כל פנים, אני מבקש לתת אפשרות למסוך האוצר ולממשלה לטקול זאת.

(קורא סעיף 4)

היו"ר י. גורדי:

ה. רובין:

מה זה "סטר התחייבות"? אני חושב שהממשלה צריכה להסתמס במוטגים הקיטים אצלנו, ומציע לכתוב: "סטרות חוב שאינם ניתנים להעברה, או סטרי חלצפין".

ד"ר קיסטרוב:

אני מסכים לכתוב: "להוציא בסם המדינה סטרי-דב שאינם ניתנים להעברה, או סטרי התחייבות בדומה לכך."

ח. רובין:

הסעיף הזה נותן לטר האוצר סמכות, להקנות
משמד אקסטריטוריאלי לטיסה, ודבר כזה לא
יתכן. אינני יודע אם הדבר קיים במדינה אחרת, אבל על כל פנים אם
רוצים להגיד זאת יש לכלול זאת בחוק, ולא בדרך של תקנות.

אי אפשר לתת לטר האוצר סמכות להתקין
תקנות לטיולי התחייבויותיה של המדינה לגבי הבנק הזה.

מר הרובין:

המדובר הוא על סטוס דיפלומטי, ולא על
סטוס אקסטריטוריאלי. זכות זו מוקנה לעובדי
הבנק ב-60 ארצות, ביניהן מדינות הסוחרות על עצמאותן לא פחות מאתנו:
אמריקה, בריטניה, הודו וצ'כוסלובקיה (עד לפני 4 חדשים).

ד"ר קיטרון:

אנו קבלנו מהבנק זטהקרון דונטאות של חוקים
מכמה ארצות. רק בארץ אחת הכניסו את הדברים
האלה בחוק, ובשאר הארצות - בתקנות.

היו"ר י. גורי:

אני מכתוב מכתב לטר האוצר, שיט ליטב
את הדבר מבחינה תקציבית.

ה צ ב ע ה

- סעיף 1 - נתקבל
- סעיף 2 - נתקבל
- סעיף 3 - נתקבל
- סעיף 4 - נתקבל עם התיקון, סטרי חוב שאינם ניתנים להעברה, או סטרי התחייבות.
- סעיף 5 - נתקבל

ח. רובין:

אני מבקש לרשום בפרוטוקול, כי סיעת
ספ"ס סוחרת לעצמה את הזכות ללוות את
הצבעתה בכנסת, בהודעה.

היו"ר י. גורי:

הבטחתי לחבר-הכנסת ציזלינג את הזכות להעיר
את הערותיו בקטר להסכם סוכנות פיסקאלית
בין מדינת ישראל לבין הצ"יט בנק גיו-יורק.

א. ציזלינג:

בקטר לעמוד 12, סעיף 2(14) ברצוני להעיר, כי
סוזר בעיני טיקבלו חתימתו של אדם לאחר שהושג
אינו טכני כבר בתפקידו.

ההחלטה על אגרות החוב וצורתן הכללית צריכה
להיות מאושרת על-ידי הסוכן הפיסקאלי. וכן, אם ברצה להפיץ את מילונה
העצמאות בארצות מסוימות מחוץ לאמריקה, יהיה תלוי הדבר בבנק
האמריקני. אינני בטוחים לכך. יש כאן הגבלות על גבי הגבלות על אופן
פעולת הטטסלה.

ברצוני לדעת מה טעותו של האיגוד הכספי.
מה הרכבו וכד'.

ח. אריאב:

זוהי חברת סונטור.

א. ציזלינג:

אני מבקש י כהנאקרון של החברה הזאת יובא לצד,
כי מזה בוגעות מסקנות.

ר.ט.

ד"ר קיסרוב:

חבר-הכנסת ציזלינג, מדבר על חתימתו של אדם
סחיד מלכהן כראש הטמטלה. הכוונה היא שאם
לאחר שחתם, יתפטר מכהונתו, הטמטלה רשאית לקבל את חתימתו שחתם בזמן
כהונתו.

חבר-הכנסת ציזלינג מתרעם על כך, שנוסף
לחתימת ראש הטמטלה, יש עוד צורך בחתימתו של הסוכן בחו"ל. ובכן, איבגו
ספייצים את האגרות כאן, אלא בחו"ל, ולפי חוקי אמריקה יש צורך
בתוספת חתימתו של סוכן פייסקאלי הטובר על-ידי הטמטלה האמריקנית.
ואל לנו לטכוח כי הוא הסוכן שלנו. אני רואה הצלחה רבה בכך שהסוכן
את הצ'ייס בנק כסוכן שלנו - של מדינת ישראל. הוא סוכן שלנו ואנו
פועלים אתו יחד, וזאת אסור לנו לטכוח. אם הוא לא מבנה כסודה -
אפטר לפטר אותו.

א. ציזלינג:

אני טוען כי נבקש את הטמטלה להכניס את
התיקונים הבאים בהסכם זה: א) לטבוע סמכות
התערבותו של צייס בנק, בדבר הפצת אגרות בארצות שהן מחוץ
לאמריקה ומחוץ לתחום פעולתו כסוכן פייסקאלי; ב) לטבוע את התערבותו של
הסוכן הפייסקאלי בדבר אותו חלק מנוסח אגרות החוב אשר אינו סותר את
ההסכם ואיבגו שנתר את הכללים והתקנות בברוסה. ג) לפרט, כי רק
חתימה שניתנה על-ידי אדם בזמן שהיה בתפקיד, יש בה מטעם גם אחרי זה.

החלטה:

ועדת הכספים רשמה לפנייה את תוכן ההסכם,
ותביא זאת לידיעת סר האוצר. לתשומת לבו של
סר האוצר יובאו הערותיו של חבר-הכנסת ציזלינג, ואם ימצא לאפשרי לקבלן-
קבלן.

היו"ר י. גומי:

קבלתי עתה את הסתייגותה של סיעת סק"י לחוק
אמנת קרן הטבע. הוא מציעה שתוקפו של החוק
יהיה מ-1 באוקטובר 1955. אני שואל את הוועדה, אם היא מוכנה לתת
לסיעת סק"י את ההזדמנות להסתייג.

א. ציזלינג:

אני חושב שזכותה להסתייג, ויש לתת לה את
הזכות הזאת.

ס. דייג:

סיעה זו מסתמסת בכל הזדמנות, מבלי לייחס
כל חשיבות בטה המדובר, כדי להסתייג את המדינה.
אני חושב שאין לתת להם זכות להסתייג.

לאחר הצבעה - הוחלט לתת לסיעת סק"י
את הזכות להסתייג בכנסת.

חוק המילווה העממי:

ח. רובין:

אני מציע:
לסעיף 2 להוסיף סעיף קטן (3): המילווה היא
רביית של 4,5%, סיפוע ב-1 ביולי וב-1 בינואר

של כל שנה.

הצעה לא נתקבלה - חבר-הכנסת רובין שומר לעצמו
זכות הסתייגות

ד.ט.

ח. רובין: בסעיף 3, בטקום הפיסקה 2 תבוא הפיסקה הבאה:
"בכל שנה מתקופת הטילונה ייפדו אגרות בסעיף
של החלק העשרים וחמשה של כל הוצאה".

ההצעה לא נתקבלה - חבר-הכנסת רובין סומא לעצמו
זכות הסתייגות

ח. רובין: בטקום פיסקה 3 יהיה כתוב: "סכום הפדיון יהיה
בהתאם למסד יוקר החיים".

ההצעה לא נתקבלה - חבר-הכנסת רובין סומר לעצמו
זכות הסתייגות

ח. רובין: בטקום הסעיפים (4) (5) (6) יבוא:
"פרטים על סדרי הפדיון והצמדת סכום הפדיון
למסד יוקר החיים, ייקבעו בתקנות. התקנות טעונות אישור ועדת הכספים
של הכנסת".

ההצעה לא נתקבלה - חבר-הכנסת רובין סומר לעצמו
זכות הסתייגות

ח. רובין: אבי מציע למחוק סעיף 5

ההצעה לא נתקבלה - חבר-הכנסת רובין סומר לעצמו
זכות הסתייגות

ח. רובין: אבי מציע מסעיף 6 (ב) למחוק את הקסור
בהגבלה.

ההצעה לא נתקבלה - חבר-הכנסת רובין סומר לעצמו
זכות הסתייגות

ח. רובין: מסעיף 8 ינוסח: "סכומי הריבית שיחולקו, לפי
חוק זה, לא ייחסבו כהכנסה לצורך תשלום
סס-הכנסה".

ההצעה לא נתקבלה - חבר-הכנסת רובין סומר לעצמו
זכות הסתייגות

ח. רובין: לסעיף 12: "טר האוצר סמונה על ביצוע חוק
זה, והוא רטאי - כפוף לנאטר בסעיף 3 פיסקה 4
להתקין תקנות בכל הענין הנוגע לביצועו".

ההצעה לא נתקבלה - חבר-הכנסת רובין סומר לעצמו
זכות הסתייגות

(אח"כ - חוק לתיקון פקודת סס-בוליים)

חוק לתיקון תקנות מס-בולים
=====

היו"ר י. גורי: קיימנו כבר כמה ישיבות בענין זה. לפני הפגרה קבלנו מסלחת עו"ד; בטבוע שבער שטענו את נציגי חברת העובדים וחברות סיכון, ועלינו לעבור עתה לדיון בחוק. חברי הוועדה קבלו את ההעמקים מהמסכמים הסובבים שקבלנו בחוק זה. בסיחה שהיתה לי עם נציגי הטמטלה, נאמר לי כי לאור ההערות שהוסמנו ונכתבו נכונה הטמטלה להכניס אי-אלה תיקונים בחוק. אבקש את ד"ר לנדאו לטסור לנו פרטים על כך, ואח"כ נעבור לדיון בחוק עצמו, לסעיפיו הסובבים.

ד"ר לנדאו: ברצוני לטסור לידיעת צעדת הכספים כמה פרטים על פעולות שבעטו בקט לחוק, וגם את הצעות שהטמטלה רוצה להכניס לחוק זה.

בתחילה אציין, כי בתקציב המדינה רשום ב-3 סעיפי טסנה סכום של 3,600,000 ל"י, אולם סכום זה לא בכנס תוך הסנה, ויחסרו בערך 400,000 ל"י. החלק אשר הכזיב ביותר הוא החלק סצריך היה לבוא סטס סעטועים וסמס על סטמכים. סטס הסעטועים היה צריך להכניס 2,400,000 ל"י וסמס על סממכים 1,200,000 ל"י. סטס הסעטועים הכניס בטנה זו קצת פחות מ-2 מיליון ל"י והסיבה נעוצה בכך, שתוך הסנה התקציבית האחרונה עטו הקלות במכירת הכרטיס הנסוך ביותר, ולטרות שהמחיר הזה עלה - ספ הבולים עליו לא עלה; וכתוצאה מכך שניתנה רשות להעלות את המחיר של הכרטיס מבלי להעלות את הסט - עברו כל בת-הקולנוע בטוסבות וגם בפרורי הערים למחיר הנסוך ביותר. טבחינה זו נגרם נזק בהכנסה ססעיף זה.

בעייה זו עוד לא נסתייטה. התאחדות בת-הקולנוע לוחצת עלינו להגדיל את המחיר ולא להגדיל את הסט, ולזה אין האוצר יכול להסכים, מפאת גודל התקציב לטנה זו. דבר סעביין הוא, כי סספר הטבקרים כבת-הקולנוע לא פחת, על אף שהטצב הכלכלי היה קטה יותר, והמחירים הגבוהים יותר. סספר המקרים הגיע ל-24 מיליון בטנה. כמה סהערים הנטוסות, עוטדות בראט התור, גם בתיאטרון לא קטן סספר הטבקרים, אלא עלה והגיע ל-1,400,000 - 1,200,000 לטנה. כן גדל סספר בת-הקולנוע: בתל-אביב יסנם עכסיו 25 בת-קולנוע, בחיפה - 18, בירוסלים 11.

נוסף לסעטועים אלה, יסנם סעטועים סטהם אין אנו סקבלים בדרך כלל הכנסה; אלה הם נספים הנערכים על-ידי טוסדות צדקה וכד'. בטנת 1953/54 הספקנו לבקר 4,000 נספים - 1554 בטוסבות ו-2485 בטלוט הערים. סספר העבירות בטטח זה הוא גדול, ובטנה זו בלבד הגיע ל-121. כבת-הקולנוע היו בטנה זו 24 עבירות על החוק.

הבעייה הסטרירה היא, שאיננו יכולים ללחום נצד ריבוי העבירות, מפאת הטיעוט שבקנס וגם מפאת זה שהוא אינו ניתן לגבייה. אם אדם עובר על חוק הבולים ואנו יכול להטיל עליו קנס - אין לי כל אפשרות לגבות את הסט, אלא עליו לתבעו למספס אזרחי. והתטונה עגומה - בטסך סט סנים שכיתי לגמר סני סטפטים בלבד. הפסדנו - כי החוק הוא לקוי. זוהי העתקה רעה טאד סן החוק האנגלי, שבדרך סן הטקור להעתק איברו טלים, פסוקים ואפילו סעיפים סלטים.

בזמן שקבלתם בוועדה זו את מסלחת עו"ד, אמר סר רוטנסטרייך, כי הסמונים על סט הבולים מטמטטים לרעה, כשהם צריכים לקבל סססן להערכה, הם סעכבים זאת. לפי הסטטיסטיקה שיטנה בידי, הרי בטנת 1951/52 הגיסו לנו 925 תיקים להערכה, והוצאנו 909 תיקים; בטנת 1952/43 - הוגטו לנו 893 תיקים והוצאנו 891; בטנת 1953/54 - 1188 תיקים - הוצאנו 1140. באפריל 1953 הוגטו 58 תיקים - הוצאו 55 החלטות. בטאי - הוגטו 55 תיקים - הוצאנו 90 החלטות; נובטבר - הוגטו 119 תיקים - הוצאו 140 החלטות; דצטבר - 132 לעומת 152; ינואר - 135 לעומת 119; פברואר - 108 לעומת 96; מרץ - 62 לעומת 93.

דבר זה מראה, כי התיק אינו נסאר אף-פעם יותר טאסר טבוע-טבועיים, וזאת על אף העובדה שיש לעתים קרובות בעיות קשות. אם כן, לא נכונצם דברי מר רוטשטרייט, כי מעכביס תיקים חדשים רבים, ואין בותניס תשובות.

העברת מניות - בתל-אביב בלבד היו בטנה זו 70 אלף הטבעות - על חוזים, על טעבודים וכד'. בכל הפעולות האלו ישנן כמה טאות פעולות של העברת טרקעיים. אם כן, הרוב מטלמים רק 1/2%. תוך טנה זו עטינו פעולה נסיונית, ואנו עוטדים להעבירה גם לטטטכיס אחרים. ראינו כי טטרות הטוצאים על-ידי פרטים, אינם נוטאים בולים כחוק. על-ידי צו של מר האוצר הנהגו שיטת חובה של שיטוס בטטרות טבויליים, וזה נתן תוצאות טפטיעות לטובה. בטנה זו מכרנו יטרות בטכום של 170 אלף ל"י, כטכל טס הבולים טטטטכיס היה מכניס לפני כן בטך-הכל כמה טאות אלפי ל"י. כטחוק זה יתוקן, אנו עוטדים לעבור לשיטה של נייר טבויל - כך טכל החוזים וכד' יצטרכו להדפיס על ביר זה ואז נחטל את ההברחה הגדולה טטס, הקייטת בטטח זה.

בתזכירים שהוגטו לוועדת הכספים יטנם טבי טוגיים: ישנן הערות הקטורות באי-נהירות בהצעת החוק - וזאת ברצוננו לתקן, ויטנם דברים הנראים לבעלי התזכירים כטופרזים בטובן של טס. היות ובדעת האוצר להקל בכטה דברים על הצבור ולאפטור סרקולציה גדולה יותר של נכסים - אנו רוצים בהצעה זו להקטיין גם את מטי ההעברה. האוצר יהיה טוכן להקטיין את הטס מ-5 ל-3%. זוהי גם התקדמות רבה לקראת העתיד בטטח של הקטנת הטטים וגם ניתנת אפטרות להגדיל את המחזור בטכטים.

אגב, בקטר להעברת מניות טרקעיים, אין הרטויות הטקוטיות טקבלות כל טכום. אטנם יטנה בטטרד הפנים הצעת חוק על אותם 2% שהם רוצים לגבות. אולם אני התנגדתי שהצעה זו טובא לפני טנטיים בעייה זו. לאחר טנטייה - אפטור יהיה להתאים את הדברים. בדעתנו לבקס בטטרד הפנים, טיקטיין את הצעה ל-1%, ואם הטס יגיע ל-7% בטקום ל-7%, הרי זוהי הקלה רבה מאד.

אנו מתכוונים גם לחדט את הנוהל שהיה בעבר, כטכטעט כל תייר קנה לו מטרט בארץ. אם הטטים יוקטצנד, יט לנו בטחון טדבר זה יחזור.

בעייה חטובה היא בעייה של יפוי-כוח בלתי חוזר. ההתנגדות לסעיף זה היא חזקה ביותר, טכל החוגים. אנו רוצים להוציא טתוך זה. ייה הזאת את חברות הטיכון הצבוריות; טעליהן יוכרז על-ידי מר האוצר, ייר ועדת העספים, כחברות טיכון צבוריות. גם לא היתה כל כוונה להטיל על זה דבר זה. אלא, טכביצוע חוק טילוה קובה, אנו נפגטים בתופעה קטה. באים אלינו אנטים, שהם הבעלים הרטוטים של נכטים וטוענים כי טכרו את הנכס עוד לפני טנטיים; הם עטו זאת על-ידי יפוי-כוח בלתי חוזר, ובינטיים עבר הנכס דרך כמה ידים, ובכדי להטלט טטט-העברה עטו זאת על-ידי יפוי-כוח בלתי חוזר. לא יתכן טייה קיים טכטיר להעלטות כאלה, ולכן הכנסנו את הסעיף הזה.

ח. למדון: איך טטנה טחברות טיכון, טדרך אגב לא טעטוקנה גם בקניית מטרטים לטס טכירה ורווחים, ולא לבניית טיכוניים?

ד"ר לנדאון: אנו צריכים להגן על הטטתכן ולא על החברה.

ט. סלטר: כטהיתה פה טטלחת עו"ד, הוברר כי לטענה אין ליפוי-כוח כל תוקף חוקי. האם לא מוטב שהטטטלה טכריז על כך?

מר הנגבי: ראטיט, אין מר הטטטטים יכול לתת כל הכרזות טטוג זה, כי לא הוא הגורם הרטאי לפרט חוקים, אלא בית-הטטטט. לעצם העניין, לא נאמר שיש בעניין יפוי כוח טטהו בלתי חוקי, או טאין לו תוקף חוקי, אלא הוא אינו בותן את ההצעה הטלאה שהאיש היה בהנה, אילו הטטטט טיר ביפוי-כוח.

ד"ר לנדאו:

אנו רצינו לגבות את דמי העברה בזמן העברת
יפוי-הכוח. אם נזניח את הענין הזה, נגרום
גם אי-צדק לאדם שעליו אנו צריכים להגן וגם בגדיל את ההברחה
של דמי העברה.

אטר לאגודות השתופיות, הרי עד עתה הן
היו חפשיות מס, שלא כחברות בע"מ. אולם השתמשו לרעה בחופש זה,
על-ידי כך שכל בית כמעט נרטם כאגודה שיתופית, ואנו רוצים למנוע
את הפליה בין דייר שבמקרה דר בבית הרטום באגודה שיתופית, לבין
דייר הגר בבית הרטום כחברה בע"מ.

הקצאת סביות. תוך חמט סביות לא הוצא
אף כתב הקצאה אחד בארץ הזאת. מה עשו? ניפחו את החברה, בטובן של
סביות, הקצו לכולם סביות, ולא שילמו אף פרוטה. אנו רוצים כי כל
הקצאת סביות תהיה טלווה תשלום מס - טבלי להבדיל אם המניות
הוצאו או לא הוצאו. אין מבדילים בין אדמת הקק"ל, לבין אדמות
פרטיות, כי כל חכירה שלמעלה מ-15 שנה, זוהי למעשה בעלות.

ח. רובין:

כיצד תמנעו תשלום כפול בעד אותה פעולה?
מצד אחד יטלמו בסביל הקצאת סביות ומצד שני

בסביל חכירה.

ד"ר לנדאו:

אם הוא בוחר במותרות - עליו לסלם.
אני מדבר על העברה ועל הקצאה, ולא על ריטום
של חכירה. זאת עושה מטרד המספטים, ואתם יכולים להספיע עליו סיוריד
את המס.

גמכמים. בסמעו טענות קשות, כי האחוז
הפרופורציונאלי הוא גבוה מדי, עד עכסיו היה תשלום של 100 פרוטה
על כל המס, ואנו הצענו 1/4%. כדי להיענות לתביעות, ברצוננו עתה
לקבוע סכום מסויים בדרגות הנמוכות, עד סכום מסויים ולדפנות
הגבוהות יותר - סכום פרופורציונאלי.

אל לכם לשכוח, כי התקציב הנוכחי בנוי על
כל ההכנסות האלה, ואנו נמצאים במצד מאד קשה, בבואנו לתקן את
הדברים.

היו"ר י. גורי:

לא נכנס היום לדיון בחוק עצמו. חברי הוועדה
יקבלו את הפרוטוקול מיטיבה זו, וביטיבה
הבאה נכנס לדיון בסעיפי החוק.

(אח"כ - הצעת חוק הארנונה לפיצוי נזקי טלחטה)

הצעת חוק הארנונה לפיזרי נזקי מלחמה

ד"ר לנדאו:
ברצוני להביא לידיעת חברי הוועדה, כי המטלה איטרה כטה תיקונים נוספים שברצונה לבקש את ועדת הכספים לדון עליהם. אולם מכיון שלא ידעתי כי גדון היום בסעיף זה, לא הבאתי את החומר הדרוש.

היו"ר י. גור:
לפני שבועיים בערך, הועלתה הצעה לסדר-היום בכנסת בנושא זה, בקשר למצב הבטחון המחרף והולך בטסקי הספר ובגבולות. שר האוצר הודיע מעל במת-הכנסת, כי המטלה תדון על תיקונים, אגב הדיון בתיקונים בחוק הארנונה, כיצד להבטיח יותר את הטסקים, להבטיח פצויים ולספק את דרישותיהם במקרים של קרבנות בנפט וברכוש. כך, שאנו צריכים להאמין את הדיון על נושא זה, עם הדיון בחוק. האם כבר ניתנו הוראות על-ידי שר האוצר להכין הצעות בענין זה?

ד"ר לנדאו:
אתמול הודעתי על כך, כי אנו טכונים חוק מיוחד בקשר לענין זה. בחוק זה יהיו שני חלקים: חלק אחד של תוספת הכנסה ויצירת קרן מקבילה לקרן הארנונה, וחלק שני אשר ידבר על הנוהל, כיצד לסלם את הפצויים לניזוקים, אשר לחלק הראשון, בדעת האוצר להציע שכל שיעורי הארנונה המסתלמים ייווסף להם $\frac{1}{3}$, לצורך יצירת הקרן המיוחדת לתשלום לצדוקי גוף ורכוש. יש כאלה המסתלמים עתה, לירה, לירה וחצי, או אפילו 70 גרוט. אנו חושבים סך-הכל של התשלומים, מה שלא יהיה לא צריך להסות פחות מ-2,5 ל"י. לפי היקף הארנונה עד עתה, זה יכול לתת בצבייה מסודרת, בערך 1,5 מיליון ל"י לשנה. סכום זה נראה לי כסכום קטן מדי לצורך המסיטה הגדולה, בפרט כשאנו רוצים לכלול בהצעה שלנו גם את המקרים שכבר קרו.

נטארה טאלה אחת שלא נמצא לה פתרון. הרי הסכום של הארנונה זה ביטוח, ומה יהיה גורלו של האיש שנפגע ואין לו נכסים? הרי שתי הצעות בענין זה. אחת, שקרן הביטוח הלאומי תסתף בטביל כל אלה שאין להם נכסים, בסכום גלובאלי בערך של 10% סכל ובנסות הקרן; הצעה שניה, שתקציב המדינה יסתף בסכום מסויים.

ח. למדן:
מדוע אין ספרידים בין נזקי גוף לבשרי רכוש? את נזקי הגוף יש להצטרף לחוק הביטוח הלאומי ובחוק הארנונה ייסארו פצויים לנזקי רכוש בלבד.

ד"ר לנדאו:
קרן הביטוח הלאומי היא עדיין בראשיתה, ואינה יכולה לקבל על עצמה, אחריות כה גדולה. אולם לפי ההצעה שלנו, אנו יכולים לקבל על עצמנו את האחריות.

הצעה שליטית של שר האוצר היא, שמי שמסלם ארנונה, יתן גם בטביל חסרי הנכסים. בערך בעוד שבועיים תוגש הצעת חוק בענין זה.

היו"ר י. גור:
כלומר, אתה מציע לוועדה לא לקסוד את שני הדברים. האם זה מתקבל על דעת חברי הוועדה?

ח. רובין:
אם בעוד שבועיים בערך תובא ההצעה, אני חושב שעלינו לדחות את הדיון בחוק הארנונה ולדון בכל הדברים יחד.

א. ציזלינג:
גם אני חושב כי עלינו לדחות את הדיון בחוק זה, עד לקבלת כל ההצעות. אשר לנזקי גוף, הרי חובתו של כל אדם בישראל היא לשאת בנזק הזה. אין להטיל את התשלום דוקא על תושבים אלה שביטחו את הנכסים שלהם.

ר.ט.ר.

היו"ר י. גורנין:
אם נקבל את גישתו של חבר-הכנסת דיין
כנקודת מוצא, הרי זה סחייב אותנו דוקא
להפריד ולא להצמיד את הדיון בסני הדברים.

א. ציזלינג:
בענין זה קיימת רגישות רבה. למעשה,
מסיום הטלחטה שולמו בסך-הכל 220 אלף ל"י -
פחות ט-5% מהסכום שביגנה בסך שנה אחת - יותר ט-4 טיליון ל"י.
הענין הוא חשוב, ומוטב לנו לחכות ולעשות את המלאכה שלטה, מאשר
לעסוק בה חלקים חלקים.

אני מציע שלא בעסוק עתה בחוק הארבוזה. נבקש את
הממשלה, שהיא תחייט את הגשת החוק שלה, וכשהיא תעשה זאת - נכנס
מיד לדיון, ואולי נקבל אפילו רשות לדון בחוקים לפני שי תקבלו
בכנסת בקריאה ראשונה.

(המסך היסיבה - רטטה אד)

אד.

ד"ר קייטרוג

אני סבור שאין מקום להצמיד את הדיון
בטני החוקים. חוק זה נתקבל בוועדה
עוד לפני שלוש שנים וטכניסטים בו עתה סינויים טכניים, ואיני מבין
מדוע יש לדחות את הדיון בתיקונים טכניים לחוק קיים, הפועל וצריך
לפעול על-מנת להצמידו לחוק אחר שדן בנושא אחר, ואשר המטלה טרם
הניחה אותו על שולחן הכנסת.

אני מסכים כי מבחינה פרלמנטרית צדק
חברי-הכנסת רובין ונציג המטלה אינו ראוי להציע כל תיקון או לטנות
במסגרת מההצעה שהונחה על שולחן הכנסת. אולם קיים נוהג לפיו
סתירים לנציג המטלה להביא את התיקונים במקום שהמטלה תפנה בבקשה
לחבר הוועדה ותבקשו להציעם. אם התיקון המוצע הוא בגדר הנושא
אם לאו - זו בעיה אחרת.

ת. קלמרי

איני מולזל בענין של ניזוקי גוף
ושבעיית ההסתכנות, אולם אם נדחה
את הדיון בחוק המוצע כאן תיגדסנה תקלות בגביית הארנונה.

יטנם בארץ אלפי אזרחים בעלי רכוש,
אשר רכושם לא הועבר ונרשם על סמם. מתנהל ויכוח בין משרד הארנונה
לבין חברות הטיכון, כיוון שהמשרד דורש שהחברות הן אשר תשלמנה את
המס עבור כל המטכונים. זוהי גזירה שהחברות אינן יכולות לעמוד בה,
אולם מצד שני יטנה טענה, כי האוצר אינו יכול לפנות לכל אוחם בעלי
רכוש שאינם רשומים. החוק המוצע בא לתקן זאת, וכל דחיה בקבלתו
תגרום הפסדים לאוצר המדינה. אני מציע לא לדחות את הענין ולהיכנס
לדיון.

היג"ר י. גורני

טורת ההגיון טחייבת כי נפתח בדיון
על הצעת החוק, אם תוך כדי הדיון יתברר
טבינתיים הוגטה הצעה טניה - תחווה ועדת הכספים את דעתה אם יש
צורך להצמיד את הדיון בטני החוקים.

אבקט את ד"ר לנדאו למסור סקירה קצרה
על טהות התיקונים.

ד"ר לנדאו:

הצעת חוק זו אינה באה לטנות את טובה
התשלומים, אם כי היתה טחטבה כזו. החוק
המוצע תכליתו לתקן כמה ליקויים אשר נתגלו תוך כדי ביצוע החוק לסעטה.

התיקון העיקרי הוא בטעיף 1(3) והוא
בא כדי לתת פירוש יותר רחב למוטג של "בעל רשום", כפי טזה נקבע
בחוק טילווה חובה. כמו כן הוא קובע, כי הזכאי להיות רשום כחוכר
יהיה דינו לגבי חוק הארנונה כדין חוכר.

התיקון בטעיף 1(2) אומר, כי לא רק לגבי
טלאי סחורות יש למסור הצהרות פעמיים בטנה, אלא גם בקטר לפסקים
וציוד.

טעיף 3 בא לתת כיסוי טטפטי לתקנות
קיימות.

החוק הקיים פוסד מתטלום הארנונה בעל
נכסים טהם לבין עירוני או חקלאי הטיועד בעיקר למגורים, וטטוויים
אינו עולה על 600 לירות. החוק המוצע בא להרחיב פטור זה על כל
טוגי הבנינים, ובלבד טהטווי לא יעלה על 600 ל"י.

אדם

סעיף 19 של החוק מטובה את מתן הפטור לגבי בניין
סטרוי לצורך ארנובה אינו מגיע ל- 600 ל"י בהעדר נכסים יערכו עולה על
כאשר הוגש טפסט בנדון לבית הטפסט המחוזי בחיפה, הוא פסק לרעתנו.
הטענה היתה, שעל אף האמור בחוק, אפילו אם יש לו נכסים אחרים, אולם
הנכס הנדון ערכו פחות מ- 600 ל"י - הוא פטור. דבר זה טעון תיקון,
כי אחרת נעטור בפני גל גדול של החזרות, אי-התאמות והטארות של הרבה
בעלי נכסים מחוץ לטעגל חייבי המס.

בתקלנו בבעיה אחרת. האפוטרופוס לנכסי נפקדים
המסלם 100,000 ל"י לטובה, במ בטענה כי היות והגביה טטנו היא טרוכות
עליו לקבל הנחה. כיוון שהחוק אינו מתיר זאת, הובא העניין בפני סר
האוצר. הסר פסק כי במקרה כזה יש לתת הנחה של דמי הגביה בשיעור
של 7%. נהגנו בהתאם לכך, וטבקר הטדינה מצא שהדבר הוא בלתי-חוקי.
הטבקר טען שעל הסר להוציא תקנה טיוחדת בנדון, או שהדבר ייאטר
בחוק. החלטנו להכניס לגוף החוק פסקה האומרת, כי במקרה של גביה
טרוכות טטוטדות כמו האפוטרופוס לנכסי נפקדים, הסוכנות היהודית
או הקרן-הקיימת לישראל - תוענק הנחה של דמי הגביה שלא תעלה על
6%.

ח. רובין: ד"ר לנדאו הסביר כי תכליתו של סעיף 1(3)
הוא לפטור את החברות טחובת תשלום. לפי טה שנאטר בסעיף זה הרי
הכוונה היא הפוכה: "...יראו את החברה או האגודה השיתופית
בבעלו של הנכס..."

ד"ר לנדאו: יתכן שהנוסח אינו טוב, אולם זוהי הטגמה.
הינ"ר י. גור: אנו בטטיך בדיון על הצעת החוק בטבוע הנא.

חוק לתיקון פקודת מס הרכוש החקלאי, ושלי"ד - 1954

א. ציזלינג: אבי טבור טכל הטעיפיים הטופיעים כאן, פרט לסעיף
התוספת, הינם בגדר נושא חדש ואי-אפשר להצביע
עליהם.

אם תתקבל טענתי - אכניס הסתייגותי לסעיף זה,
ואם לאו - אערער על כך בפני ועדת הכנסת.

אבי טודיע כי אם ועדת הכנסת לא תקבל את טענתי,
אכניס טורה של הסתייגות לכטה וכטה טעיפיים של הפקודה כולה, ולא
רק לטעיפיים שהונחו על-ידי האוצר על שולחן הכנסת.

ק. לוז: אבי מציע למחוק טעיפיים 1 ו-2, ביטיבת אטמול
ביטטתי הצעה זו.

מר עקביה: בהצעת חוק זו טינתה הטטטלה את הטטפורים טל הטנבים,
והדבר טחייב באופן אוטוטטי הכנת פנקסים נוספים.
סעיף 4 נובע לכן טחחלפת התוספת. הכנסת החליטה להגדיל את הטט עד
ל- 800,000 ל"י. הדבר לא יבוצע אם לא נוכל לשנות את הטיטות.

טעיפיים 1 ו-2 נובעים טהוצורך להגדיר מהן הן
אדמות שלחין.

ד"ר קיסטרוב: חוטבני כי טענתו של חבר-הכנסת ציזלינג אינה מבוטלת. חוק זה הונח על השולחן יחד עם וק התקציב, והכוננה היתה לאשרו יחד עם יתר החוקים הקשורים בתקציב לשנת הכספים 1954/55. מטרי שהחוק הנכח על השולחן הוגדר לבו, שהחוק בצורתו המקורית לא ישיג את מטרה, כי התיקונים המוצעים בו יחולו רק לגבי שנת הכספים הבאה.

אני טוען כי טענתו של החוק שהיא : להגדיל את שיעורי מס הרכוש החקלאי לשנת הכספים הזו, נובעים תיקונים טכניים נוספים, ואני מציע לקבלם.

ד"ר רובינ: אני סבור כי מה שאמר ד"ר קיסטרוב זו הנמקה מצויינת לטובת הטענה של נוסא חזט.

ד"ר קיסטרוב: רצוני רק לומר כי התיקונים נובעים מטעף 2 של ההצעה המקורית, בו נאמר שתקפו של החוק הוא ט-1.4.54.

ח. רובין: זאת אומרת כי אי-אפשר להציע סידורים חדשים, כי הם יהיו בבחינת נוסא חדש מובהק. אם ועדת הכנסת תחליט אחרת - יהיה זה טעות הפרה של כללי הנוסא החדש. ענין הנוסא החדש הוא נטע בו סתמט הרוב בגדנו, ואז מדקדקים בו כחוט השערה. אני סבור כי צריך להיות דין אחד לכולם, וכאן לפנינו הצעה חדשה לפי תכנה.

היו"ר י. גור: קיימות שלוש אפשרויות: (1) שהממשלה תניח את הצעת החוק על שולחן הכנסת (2) לקריאה ראשונה; (3) להעביר את הענין להכרעת ועדת הכנסת.

אני סבור כי הדרך הטובה ביותר תהיה להניח את הצעת החוק על שולחן הכנסת ולערוך עליה קריאה ראשונה.

מר עטביה: אני מבקש רשות להתייעץ בנדון עם מר האוצר.

דיון על גילויי שחיתות - הצעה לסדר-היום של חבר-הכנסת ציזלינג.

היו"ר י. גור: חבר-הכנסת ציזלינג הכניס הצעה לסדר-היום והציע כי הכנסת תדון על גילויי השחיתות במדינה. הכנסת החליטה להעביר את הבעיה לוועדת הכספים.

א. ציזלינג: אני מבקש כי מר האוצר ומבקר המדינה יהיו בוכים בדיון. אני לא הצעתי הצעה פורמלית. אפשר להפוך זאת לטעף סומציוני, לענין של קרנים לנכח בהם אחד את השני, אבל לא לכך התכוונתי. הצתי את הדברים מתוך תקווה שאפשר יהיה להגיע לידי דיון שבו באמת נבער את החור ולא רק נתפס את העכברים. כוונתי היתה לחיפוש אמצעים לצמצום שטח האפשרויות של עבירות במדינת ישראל, ומתוך אספקט זה אני מבקש לקיים את הבירור.

הי"ד י. גורבי:

אני מציע לחבר-הכנסת ציזלינג לפתוח,
ואת הפרוטוקול געביר למבקר הסדינה
ולטר האוצר ונבקשם להיות נוכחים בהטח הדיון.

ח. רובינ:

אני מציע כי נקבל חומר לקראת דיון זה
בתקופה האחרונה היתה שורה לא קטנה של
סקרים שעברו בית-משפט, זרצוי כי נדע את פסקי-הדין על עבירות של
סחיתות וטוחד שנעשו על-ידי עובדי ציבור. יש אולי גם להזמין את
בא-כח המטטרה הכלכלית, כדי לטמוע סקירה - בלי להיכנס לפרטים -
אשר תטמט לנו רקע לדיונים.

הי"ד י. גורבי:

יתכן שעלינו לסלב דיון זה בדיון על
ד"ח מבקר הסדינה, כי יש איזו סמיכות-
פרטיות בנושא זה. טמל מקום, אני מציע שחבר-הכנסת ציזלינג יפתח,
ולאחר מכן נחליט איך לכרוך את הנידון.

א. ציזלינג:

אינני מצין את הענין בקשר לפקידות
או מבחינת חיפוש הטאים אצל אחרים,
כיוון שיטבן תופעות בחיים הכלכליים של המדינה המהוות מכסול גם
לפקידות, אבל עיקרן טתחיל לאו דוקא אצל הפקידות. ענין הפקידות
נתון בידי מבקר הסדינה, וכאשר נדון בדו"ח המבקר נוכל להציג
שאלות בקשר לפקידות.

מה הם הדברים שאליהם אני מתייחס?
בארץ חזיונות שהכל יודעים כי יש בהם מסוים סחיתות - והם קליטים
ונמסכים. מדי פעם בטעם מתגלה דבר חדש, וכמוכן סמידת הניסול
עליו גדולה סמידת הגילוי, והמדינה היא הטובלת נד. ענין הלבוא
ללא תסלום - שעליו טודיעים קבל עם טר האוצר או טר המטחר והתעטיה -
גורם להכסלת רבים ויש בן מהסחיתות. לדוגמה: טאין יש בטזנון
הכנסת בטר, נס קפה, ביצים או טוגי טוקולד טאינם טיוצרים עבור
הטוק הטקוט? כיצד אפטר להטאיר חור כזה הקורא למאות גנבים גנוליים
ואלפי ורבות גנבים קטנים? גניבות, הברחות כספים, עבירות על
הפיקוח וכדומה - אלו הן תופעות שהפכו להיות דמותה של המדינה.

דוגמה קלאסית לכך זה טפעל הטמוניות
של "קייזר פרייזר". כיצד יתכן שבא-כוח האוצר יאטר - והדבר
נתפוסט בכל העתונים - שזו היתה עסקה של 900,000 דולר? בענין
זה יש חומר, יש עדויות - ואם אטבקט אוכל לטטרו - כיצד חברה
זו השתמטה באמצעים בלתי-חוקיים והונחה את המדינה בטכומים עצומים
במטר תקופה ארוכה. אני ססתפק כאן לא במה טאני יודע, אלא במה
שהאוצר יודע. האוצר הוא אטר הנודיע כי הוא השתווה עם החברה על
160,000 דולר. מה פירוש "השתווה"? לדעתי, מוטב היה לערוך
טטפט אטר המדינה תפטד בו, ובלבד שיהיה טטפט גלוי נבד החברה,
מוטב חטט של הפסד, מאטר רווח מדומה של 160,000 ל"י וחיפוי על
האטמה גדולה שהמדינה יודעת עליה. זה אומר כי לכל גג יש הטיכוס
להסתוות עם המדינה. המעטה של "קייזר פרייזר" אומר, כי קיימת טטיין
לטכת-תיווך רטטית להחזרת חלק מהגניבות. זו דוגמה אחת, לא יחידה,
אבל דוגמה טאני יכול להיסען עליה.

דוגמה אחרת - טגם היא אינה יחידה
יש עסקות טסחדיות בעלות היקף גדול, שנעשו גם על-ידי אנשים סיד
להם במטרדי הטטטלה - ואני טקפיד ונזהר בלטוני - לא אטדתי: טטרי
טטטלה, ואין בכדונתי להאטיים טיטחו. דצוני להביא דוגמה אחת של
עסקות כגון אלה. אני טואל: על טום מה נמכרו גרוטאות טמדינת
יטראל, שזאת לא על-טנת לקבל דיוויזים, כיוון טמטורתם קיבלנו
תאנים, ותאנים גרועות שהיה הכרח לזרקן. אני טצען כי עסקות
כאלה, של טכידת גרוטאות טתכת וברזל, על ולות גם לס כן את בטחוין המדינה.

25.5.54

אני יודע על מקרים - אני יכול להביא חומר בנדון, אבל העניין אינו לחקירה עניינית שלנו - בהם מוסחים מסויימים הזהירות מפני עסקות כאלו ואף סירבו לאשרן, והדבר הוכרע נגד רצונם, לטרוח שהוא היה תלוי בהם. עסקות אלו היו קטורות באינטרסים של אנשים שהיו להם בעבר - לפני כניסתם למסעלה - קשרים וקרבה לעניינים אלה. והעניין נגמר לא בתוספת דיוויזים לאוצר המדינה, כי אם להיפך.

אני עוררתי שאלה זו בוועדה, והצעתי כי מבקר המדינה יהיה חייב לחקור באופן קבוע עסקות בהם קטורים עובדי מדינה, עסקות של חברות שעבדו בהן בעבר עובדי מדינה או שהיו שותפים בהן, או אלה שהצטרפו להן לאחר יציאתם מהמסעלה, ואז נאמר לי: הדאגה והוכיח את האשמה - ונחקר אותה. חוטבני כי דרכי הביקורת אינן צריכות להיות מכוננות לתפיסת הגנב, אלא לסנוע את הגניבה, על-ידי כך שכל אחד ידע שהוא עטוי לעמוד בפני מספט או חקירה.

הנקודה השלישית טרדוני לגעת בה, היא בעיית העסקות המטולטות. ענין העסקות המטולטות סקיף חלק גדול מהאימפורט של המדינה, וידוע שהוא מלווה בגניבה וגזילה, והוא גם אינו ענין מסחרי, רגיל בו ניתן רווח סיניסלי. כל עסקי חברת "קייזר פרייזר" בנויים על צורה של עסקות מטולטות, לא רק בדברים הקטורים בתוצרת, בייצור שיט להציה כי יהיה גם לסט יצוא, אלא בדברים הקטורים ביבוא, כמו יבוא השאטונים, אשר גרמו להכרחה עצומה בממדים חמורים מאד. ואני שואל: האם עסקות מטולטות יידי אימפורטרים היא הדרך ההוגנת לפעולתה הכלכלית של המדינה, במצב בו אנו במצאים? האם אין להניח שעסקות כאלו צריכות להיות מרוכזות אך ורק בידי המסעלה?

באחד הדיונים שלנו על חוקי הטכס הזכרתי שם של רחוב בתל-אביב, הנקרא "רחוב הסוכר השחור". קיים דבר כזה, ומכנים אותו כך בעתונות. מצד ייתכן הדבר שהמסעלה אינה חוקרת ענין זה? ואם אני עוסק בפרטת החקירה, רצוני גם לשאול: האם לא מן הדין הוא שיחקרו את מקור וכרסם של אזרחים, שלגבי חלק מהם אין טפק שעליית רכושם בהיקף כזה אינה נובעת מעסקים שהורים וחוקיים. הדבר ידוע ברבים, וכיצד יתכן החיפוי הזה?

אני חייב לומר כי קיימת התרשמות, שהיא חסורה, כי חוטשים להיכנס לחקירה של חטאים גדולים, וככל שהחטא גדול יותר - כן חוטשים להיכנס לחקירתו. אני קובע כי ההתרשמות היא, שהעניינים מגיעים לידי דיון וגילוי מספטי רק כאשר נתפס ארגז או אוטו, אבל אין כניסה לדרך המלך, לגילויים בהיקף הרבה יותר גדול. אני חוטב כי לא מן הנטנע לגלות זאת; חיפוי או חוסר כניסה לענין סניאים לודי חטא נוסף, להעיד על עצמי, כי בימי מלחמת השחרור צעקתי חמט בענין הפקדים. אני יודע כי ייחסו זאת לדאגתי לערבים, אולם מעבתי היתה קודם-כל כודי לסנוע שחיתות, לסנוע את הישוב שהתרגל ליהנות הנאה קלה טטה שאין לו. אם תשאלוני במה התחיל הפתח לחטאת זו, אסיב לכם: החטא לא התחיל באותו פקיד אחא רודף שלמונים, כי ההתפרקות הטוטריית החלה ונעוצה באותה פרטה של נכטי נפקדים, לאחר מכן בפרטת היבוא ללא תשלום ולאחריה באה הפרטה השלישית - של המלך. אני עצמי מכיר אנשים אשר בטטן סנים לא עברו אף עבירה קלה על חוקי הפיקוח, ואילו עתה דבר זה נפרץ.

אני אומר כי יש לעקור מהסוד את מקור
הגניבות העיקריות. יש להרחיב את תחומי הפיקוח הביקורתי של טבקר
המדינה, ולתת אמאים בידי המטפס יותר ממה שיש בידו כיום; אין
לבטל מטפס רק מפני החטט של הפסד בו. אלה הם הדברים שיש לעשותם.

הינ"ר י. גורני:

קמלה זו נתעוררה מעל נמת הכנסת. הדבר
טובן כי נמצא חבר-כנסת שהציע לדון בטמלה
זו, כי אילמלא כך - אפטר היה לתמוה מדוע הכנסת אינה מתעוררת לתת
דעתה על דבר זה. אפטר סרטן בגוף המדינה, ברור גם שהכנסת לא
יכלה להיכנס לדיון בבעיה זו והעבירה אותה להירור לוועדה.

עדיין לא ברור לי כיצד צריכה הוועדה
לפעול, מה עליה לעשות ומה להציע לכנסת. העניין כשלעצמו ראוי
כי נסקיע בו את מיטב מאמצינו על-מנת להציע לכנסת הצעות שיש בהן
ממש. זאת מה שצריכים לנכון לומר, נוסף לדברי חבר-הכנסת ציזלינג,
ואני סבור כי יש להעביר את הדבר להחלטת הוועדה.

הצעה נוספת 13.30